

بررسی اثرات گذشت شاکی در جرائم «قابل گذشت» و «غیرقابل گذشت»

شاکی ممکن است از پیگیری شکایت خودش منصرف شود یا به واسطه دریافت ضرر و زیان یا هر دلیل دیگری رضایت خودش را از متهم یا مشتکی عنه اعلام کند؛

شاکی ممکن است از پیگیری شکایت خودش منصرف شود یا به واسطه دریافت ضرر و زیان یا هر دلیل دیگری رضایت خودش را از متهم یا مشتکی عنه اعلام کند؛ در برخی جرایم به صرف گذشت شاکی، تعقیب متوقف می‌شود؛ اما در برخی جرایم، گذشت شاکی، تاثیری در پیگیری شکایت نداشته و تنها ممکن است باعث تخفیف در مجازات متهم شود.

به گزارش «تابناک»؛ جرایم قابل گذشت، جرایمی هستند که تنها با شکایت شاکی خصوصی آغاز شده و با رضایت شاکی نیز متوقف می‌شود؛ اما جرایم غیرقابل گذشت، ممکن است با شکایت شاکی خصوصی یا تعقیب مدعی العموم آغاز شود اما گذشت شاکی خصوصی تاثیری در روند ادامه رسیدگی به جرم نداشته و تعقیب متهم تا مجازات وی ادامه پیدا خواهد کرد.

البته در جرایم غیرقابل گذشت هم رضایت شاکی می‌تواند از موجبات تخفیف در مجازات متهم تلقی شود اما لزوماً به این معنا نخواهد بود. در قانون گذشت جرایم به دو شکل وجود دارد، شکل اول در جرایم قابل گذشت و دوم در جرایم غیرقابل گذشت است که برای هر یک از این موضوعات تعاریف و شرایط خاصی وجود دارد.

جرایم قابل گذشت جرایمی هستند که اراده شاکی خصوصی در شروع تعقیب جرم مؤثر است به طوری که شاکی خصوصی می‌تواند از حقی که به او داده‌اند صرف نظر کند و از این حق گذشت کند.

در جرایم قابل گذشت، جنبه خصوصی این جرایم بر جنبه عمومی آن اولویت دارد، این در حالی است که ملاک معینی در تفکیک جرایم قابل گذشت از جرایم غیر قابل گذشت نیست؛ بل گذشت نیست و قابل گذشت است؛ می‌توان گفت؛ جرایم قابل گذشت معمولاً از میان جرایم علیه اموال و تمامیت جسمانی افراد هستند اگرچه این بیان هم از جزمیت برخوردار نیست.

باید توجه داشت در جرایم قابل گذشت، اگر چند نفر شاکی وجود داشته باشد، تعقیب با شکایت هر یک از آنان صورت می‌گیرد ولی برای متوقف شدن تعقیب یا محاکمه یا اجرای حکم، باید تمام شاکیان رضایت دهند. اگر شاکی فوت کند این حق گذشت به ورثه او می‌رسد و چنانچه شاکی متوفی دارای چند وارث باشد، در این صورت موقوف شدن تعقیب یا محاکمه یا اجرای حکم، موکول به اعلام رضایت همه آنهاست. همچنین باید توجه داشت اگر بعد از اعلام رضایت، شاکی از رضایت خود منصرف شود، به آن ترتیب اثر داده نخواهد شد.

در صورتی که در جرایم قابل گذشت، شاکی خصوصی گذشت کند، دعوای خصوصی، ساقط خواهد شد چون شاکی از حق خود گذشته است، علاوه بر این، دعوای عمومی هم به دنبال آن ساقط می‌شود و به دنبال آن مرجع رسیدگی کننده به جرم که ممکن است دادسرا یا دادگاه کیفری باشد قرار موقوفی تعقیب را صادر خواهد کرد. دومین اثری که گذشت شاکی خواهد داشت این است که دیگر پشیمان شدن از گذشت فایده ندارد.

به خاطر داشته باشید که بعد از آن دیگر نمی‌تواند از این تصمیم و تان صرف نظر کنید، مگر اینکه بعد از اعلام رضایت آثاری ظاهر شود که نوع جرم ارتكابی را تغییر دهد، برای نمونه اگر بعد از تصادف، مصدوم رضایت می‌دهد و حق طرح شکایت ضرب و جرح ناشی از حوادث رانندگی را از خود می‌گیرد که در این صورت، نمی‌تواند بعد از یک هفته بار دیگر طرح شکایت کند.

اگر چند روز بعد به دلیل جراحات این تصادف فوت کرد دیگر نمی‌تواند از رضایتی که برای گذشت از ضرب و جرح داده‌اند برای شانه خالی کردن از زیر بار جرم قتل غیرعمدی استفاده کرد، بنابراین گذشت شرایط خاص خودش را دارد و تأثیر آن در جرایم قابل گذشت و غیرقابل گذشت یکسان نیست.

اگر بعد از صدور حکم &zwjzkw کسی شاکی بخواهد رضایت دهد بر اساس ماده 483 شاکی باید به همان دادگاهی که حکم صادر شده است مراجعه کند اگر &zwjzkw حکم در دادگاه بدوی باشد به دادگاه بدوی اگر تجدیدنظر باشد درخواست باید در تجدیدنظر مطرح شود.

جرایم غیرقابل گذشت، جرایمی هستند که اراده &zwjzkw شاکی در شروع به تعقیب آن نقشی مؤثر ندارد &zwjzkw و &zwjzkw گذشت وی تأثیری در تعقیب و روند رسیدگی و مجازات مجرم ندارد، (گرچه موجب تخفیف مجازات می&zwjzkw شود) اصل بر غیرقابل گذشت بودن جرایم است و &zwjzkw وقتی شک ح&zwjzkw صل شد که آیا فلان جرم قا&zwjzkw بل گذشت است یا غیر قا&zwjzkw بل گذشت&zwjzkw، حسب اصل&zwjzkw، جرم را غیرقا&zwjzkw بل گذشت تلقی می&zwjzkw کنیم&zwjzkw. این جرایم جنبه &zwjzkw عمومی آنها بر جنبه &zwjzkw خصوصی غلبه دارد &zwjzkw و ضرر آنها مستقیم&zwjzkw علیه جامعه و حکومت است، مثل&zwjzkw؛ محاربه&zwjzkw، جاسوسی و . . . .

برابر ماده 37 قانون مجازات اسلامی اگر شاکی در حین رسیدگی پرونده اعلام گذشت کند مجازات با تخفیف همراه است. شاکی می&zwjzkw تواند رضایت را در هر دادگاهی که پرونده در جریان است تقاضای رضایت نیز در همان دادگاه ارایه می&zwjzkw شود.

درباره شرایط گذشت از جرایم نیز باید گفت عباراتی مثل گذشت کردم، رضایت می&zwjzkw دهم، دیگر شکایتی ندارم و...، نشان&zwjzkw دهنده اراده متضرر از جرم و اعلام گذشت است. همچنین گذشت باید صریح، روشن، موجز و قطعی باشد. برای گذشت کردن باید از صیغه ماضی یا مضارعی که دلالت بر گذشته نزدیک کند، استفاده شود؛ اما شرط مهم&zwjzkw تر این است که گذشت معلق و مشروط نباشد.

شخصی که گذشت می&zwjzkw کند برای اینکه این عمل او موثر واقع شود باید شرایطی داشته باشد از جمله اینکه وی باید اهلیت داشته باشد؛ بنابراین از شخص صغیر و مجنون نمی&zwjzkw توان گذشت را پذیرفت و آنان این کار را می&zwjzkw توانند از طریق اولیای قانونی خود انجام دهند.